

Uchwała Nr XX/101/2016

Rady Gminy Końskowola

z dnia 2 marca 2016r.

w sprawie uchwalenia gminnego programu wspierania rodziny na lata 2016 – 2018.

Na podstawie art. 18 ust. 2, pkt. 15 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2015 r., poz. 1515), art. 179 ust. 2 ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 r., poz. 332 z późn. zm.) Rada Gminy uchwała, co następuje:

§ 1

Uchwała się gminny program wspierania rodziny na lata 2016 – 2018 stanowiący załącznik Nr 1 do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Końskowola.

§3.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

PRZEWODNICZĄCY RADY
GMINY KOŃSKOWOLA

mgr inż. Mirosław Piotr Pustelnik

Uzasadnienie

Do uchwały w sprawie „Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2016 – 2018” w Gminie Końskowola

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej art. 176 ust. 1 ustawy z dnia 09 czerwca 2011r. (Dz. U. z 2015r., poz. 332 z późn. zm.) do zadań własnych gminy należy:

1. *opracowanie i realizacja 3-letnich gminnych programów wspierania rodziny.*

Wskazane jest wprowadzenie **Gminnego programu wspierania rodziny na lata 2016 – 2018** w celu realizacji zadań ustawowych zgodnie z założeniami ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015r. poz. 332 z późn.zm.).

Preambuła ustawy zakłada: *„dla dobra dzieci, które potrzebują szczególnej ochrony i pomocy ze strony dorosłych, środowiska rodzinnego, atmosfery szczęścia, miłości i zrozumienia, w trosce o ich harmonijny rozwój i przyszłą samodzielność życiową, dla zapewnienia ochrony przysługujących im praw i wolności, dla dobra rodziny, która jest podstawowa komórka społeczeństwa oraz naturalnym środowiskiem rozwoju, i dobra wszystkich jej członków, w szczególności dzieci, w przekonaniu, że skuteczna pomoc dla rodziny przeżywającej trudności w opiekowaniu się i wychowaniu dzieci oraz skuteczna ochrona dzieci i pomoc dla nich może być osiągnięta poprzez współpracę wszystkich osób, instytucji i organizacji pracujących z dziećmi i rodzicami.*

W „Gminnym programie wspierania rodziny” zakłada się współpracę instytucji w celu monitorowania sytuacji dzieci i pomocy w rozwiązywaniu problemów i trudności związanych z wychowaniem i usamodzielnianiem dzieci wkraczających w dorosłe życie. Ochrona przed przemocą i zaniedbaniami ze strony rodziny. Program zakłada kompleksowe wsparcie rodziny od pomocy nowo narodzonym dzieciom do wsparcia seniorów. Ważnym jest fakt zauważania ludzi potrzebujących i w miarę możliwości wspólne podejmowanie prób rozwiązania ich problemu.

PRZEWODNICZĄCY RADY
GMINY KOŃSKOWOLA

mgr inż. Mirosław Piotr Pustelnik

**„Zbyt często życie ludzkie
rozpoczyna się i kończy
pozbawione radości
i pozbawione nadziei.”**

Jan Paweł II

Gminny program wspierania rodziny na lata 2016 -2018

- **Wstęp**

Gminny Program Wspierania Rodziny w Gminie Końskowola na lata 2016-2018 jest dokumentem Gminy opracowanym w celu realizowania przez wspólnotę samorządową konstytucyjnej zasady udzielania szczególnej pomocy rodzinie i dziecku. Podstawową zasadą Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej jest ochrona prawna rodziny. Rodziny znajdujące się w trudnej sytuacji materialnej i społecznej, zwłaszcza wielodzietne i niepełne, mają prawo do szczególnej pomocy ze strony władz publicznych. Rodzina jest pierwotnym i najważniejszym środowiskiem, w którym kształtują się postawy zachowania i poglądy oraz umiejętność oceny sytuacji. Są to normy niezbędne do egzystowania.

Właściwe wychowanie i prawidłowa opieka nad dzieckiem to silna podstawa dla jego przyszłego znaczenia w społeczeństwie. Może to się odbywać tylko w prawidłowo funkcjonującej rodzinie, jako pierwszej komórce społecznej, z jaką styka się młody człowiek.

Proces kształtowania osobowości oraz przekazywania systemu uniwersalnych wartości jest procesem trudnym, ale absolutnie koniecznym. W dzisiejszych czasach można zaobserwować różne modele rodzinne, także te niewolne od wypaczeń i braków. Istnieją różne zagrożenia, które mogą rzutować na proces wychowania dziecka. Dezorganizują one rodzinę. Przyczynami takiej sytuacji mogą być: alkoholizm, narkomania, zła sytuacja bytowa rodziny, zdrowotna, brak należytego przygotowania rodziców do ich ról i wszelkie inne czynniki stojące na drodze bezpieczeństwa emocjonalnego i fizycznego.

Dzięki tym negatywnym aspektom funkcjonowania rodziny dochodzi do patologii społecznych, które mogą powodować umieszczanie dzieci w placówkach opiekuńczo-wychowawczych, rodzinach zastępczych rodzinnych domach dziecka, domach pomocy

społecznej. Pomoc w założeniach, ma prowadzić do sytuacji, w której rodziny zaczną samoistnie przewyżczać problemy, działając skutecznie przy udziale własnych środków, a także zasobów, jakie gwarantuje środowisko.

Podmiotem odpowiedzialnym za realizację programu w gminie Końskowola jest Ośrodek Pomocy Społecznej. Podstawowym zadaniem OPS jest bezpośrednio organizowanie i wykonywanie zadań związanych z zaspokojeniem potrzeb jednostek i rodzin pozostających w trudnej sytuacji życiowej poprzez rozpoznawanie tych potrzeb, bezpośrednio i pośrednio udzielanie świadczeń w formie pieniężnej, rzeczowej i usługowej. Pomoc powinna koncentrować się na wspomaganiu osób i rodzin wymagających wsparcia w osiągnięciu możliwie pełnej aktywności społecznej, a także wzmocnieniu lub odzyskaniu zdolności do pełnego i samodzielnego funkcjonowania w społeczeństwie.

Wyrazem dążenia do poprawy funkcjonowania rodziny jest trzyletni „Gminny program wspierania rodziny”, który określa specyfikę zadań oraz sposób, w jaki mają zostać zrealizowane. Jest to zadanie własne gminy o charakterze obowiązkowym, wynikające z art. 176 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz. U. z 2015 poz. 332 z późn. zm).

Celem programu jest poprawa sytuacji bytowej rodzin dotkniętych problemami społecznymi i zapobieganie patologii (uzależnieniom, przestępczości, przemocy).

Gminny program wspierania rodziny jest zgodny z wytycznymi Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Końskowola na lata 2014-2024 oraz celami strategicznymi i kierunkami działań. Program ma stanowić podstawę do realizacji względnie stałych wzorów interwencji społecznych, podejmowanych w celu poprawy lub zmiany negatywnych zjawisk opiekuńczo – wychowawczych występujących w rodzinach na terenie gminy Końskowola.

II. Realizatorzy Programu

Realizatorami programu będą:

- Samorząd lokalny
- Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskowoli
- Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
- Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie
- Placówki szkolne na terenie gminy
- SP ZOZ Gminny Ośrodek Zdrowia
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Końskowoli
- Organizacje pozarządowe

- Policja
- Gminny Ośrodek Kultury
- Kościół
- Sąd

Lp.	Realizator programu	Zadania wykonywane w ramach programu
1.	Samorząd lokalny	Dowozy dzieci do szkół, stypendia socjalne, organizacja programów profilaktycznych i edukacyjnych w ramach gminnego programu przeciwdziałania alkoholizmowi i narkomanii, finansowanie Punktu Konsultacyjno-Informacyjnego.
2.	Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskowoli	Praca socjalna, pomoc finansowa i rzeczowa, dożywianie dzieci w szkołach, kierowanie na letni wypoczynek w formie kolonii dzieciom i młodzieży, aktywizacja społeczno-zawodowa, wspieranie aktywności lokalnej, współfinansowanie pobytu dzieci w pieczy zastępczej, współpraca z instytucjami i organizacjami spoza terenu gminy zajmującymi się pomocą rodzinie, wsparcie rodziny w formie przydzielenia asystenta rodziny, wypłacanie zasiłków rodzinnych i wydawanie Karty Dużej Rodziny.
3.	Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych	Podejmowanie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych, kierowanie na leczenie odwykowe, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie.
4.	Zespół Interdyscyplinarny ds. Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie	Diagnostowanie i podejmowanie działań na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie, wsparcie i pomoc rodzinom w przezwyciężeniu przemocy rodzinie.
5.	Placówki szkolne	Działalność edukacyjno-wychowawcza, wsparcie pedagogiczne dla rodziców i dzieci, organizowanie zajęć pozaszkolnych, realizacja programów edukacyjnych.
6.	SP ZOZ Gminny Ośrodek Zdrowia	Działalność profilaktyczno-zdrowotna, wsparcie rodziny w postaci pomocy pielęgniarki środowiskowej, udzielanie porad medycznych, prowadzenie szczepień ochronnych dzieci, wykonywanie bilansów u dzieci.
7.	Środowiskowy Dom Samopomocy w Końskowoli	Podejmowanie działań związanych z udzielaniem wsparcia osobom niepełnosprawnym w postaci prowadzenia terapii zajęciowej, socjoterapii, psychoterapii, opieki medyczno-psychologicznej.
8.	Organizacje pozarządowe	Pozyskiwanie środków na rzecz działań propagujących rozwój rodzin.
9.	Policja	Działalność interwencyjna i profilaktyczno-informacyjna.
10.	Gminny Ośrodek Kultury	Organizowanie wolnego czasu dzieci i młodzieży m.in. poprzez zajęcia plastyczne, teatralne, wokalnno-muzyczne, imprezy okolicznościowe

11.	Kościół	Organizowanie wycieczek letniego dla dzieci, pomoc w formie darów dla rodzin w trudnej sytuacji finansowej, opieka duchowa, działalność charytatywna.
12.	Sąd	Działalność kuratorska i sędziowska w realizacji zadań wynikających z Kodeksu Rodzinnego, wspieranie pieczy zastępczej, monitorowanie działań rodziców.

- **Diagnoza problemów rodzin z terenu gminy Końskowola (dane za rok 2011, 2014 i 2015)**

Tabela 1. Dane demograficzne

Lp.	Wyszczególnienie	2011	2014	2015 (30.09)
1.	Liczba osób zamieszkujących gminę Końskowola	9.145	9.095	9.070
2.	Liczba dzieci na 1000 mieszkańców	206	194	187
3.	Liczba nowonarodzonych dzieci	82	82	52
4.	Liczba rodzin wielodzietnych z co najmniej 3 dzieci	118	101	101
5.	Liczba rodzin zastępczych	2	2	2
6.	Liczba rodzinnych domów dziecka	0	0	0

Tabela 2. Dane OPS. Rodziny korzystające z różnych form wsparcia:

Lp.	Formy wsparcia	2011	2014	2015 (30.09)
1.	Liczba rodzin korzystających z pomocy społecznej	181	216	175
2.	Liczba rodzin wielodzietnych korzystających z OPS	24	31	25
3.	Liczba osób pobierających świadczenie z funduszu alimentacyjnego	38	45	38
4.	Liczba rodzin pobierających świadczenia rodzinne	670	621	509
5.	Liczba rodzin pobierających dodatki mieszkaniowe	2	2	2
6.	Liczba wydanych Kart Dużej Rodziny	0	345	144
7.	Liczba rodzin objętych asystentem rodziny	0	12	7

Tabela 3. Dane OPS. Przyczyny udzielania pomocy.

	2011	2014	2015 (30.06)

Lp.	Przyczyna	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach	Liczba rodzin	Liczba osób w rodzinach
1.	Ubóstwo	163	505	149	401	123	328
2.	Bezdomność	3	3	4	4	4	4
3.	Potrzeba ochrony macierzyństwa	15	85	31	189	4	18
4.	Bezrobocie	60	156	109	291	66	186
5.	Niepełnosprawność	62	160	76	206	65	157
6.	Długotrwała i ciężka choroba	66	175	81	206	62	143
7.	Bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego	84	318	124	446	103	375
8.	Rodziny niepełne	22	71	19	59	12	37
9.	Rodziny wielodzietne	24	153	31	200	28	183
10.	Przemoc w rodzinie	3	12	5	23	6	23
11.	Alkoholizm	45	136	42	115	32	91
12.	Narkomania	2	5	2	6	2	6

Na terenie naszej Gminy funkcjonują dwie rodziny zastępcze – niezawodowe, w których umieszczone jest 1 dziecko niespokrewnione, w rodzinie zastępczej spokrewnionej umieszczone jest 3 dzieci. 5 dzieci z Gminy Końskowola umieszczonych zostało w rodzinie zastępczej mieszkającej na terenie innej gminy powiatu puławskiego. Stan ten nie uległ zmianie od 2011r. Ośrodek Pomocy Społecznej zatrudnia asystenta rodziny, który prowadzi pracę z rodzinami borykającymi się z problemami opiekuńczo - wychowawczymi.

Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej Gminny Ośrodek Zdrowia w Końskowoli obejmował pomocą:

Tabela 4. Dane dotyczące SP ZOZ w Końskowoli

Lp.	Rodzaj świadczenia	2011	2014	2015
1.	Osoby zgłoszone do podstawowej opieki zdrowotnej	-	5149	5141
2.	Dzieci zgłoszonych do lekarza pierwszego kontaktu	1140	1083	1094
3.	Dzieci w placówkach szkolnych	734	742	733

Gminne Przedszkole w Końskowoli i oddziały przedszkolne w Końskowoli, Pożogu i Chrzążowie obejmują opieką: w roku 2011 - 164 dzieci, w roku szkolnym 2013/2014 – 291 dzieci, w roku szkolnym 2014/2015 – 270 dzieci oraz w roku szkolnym 2015/2016 – 247 dzieci.

Do Zespołu Szkół w Końskowoli i Szkół Podstawowych na terenie gminy uczęszczało łącznie w 2011r. - 846 uczniów, a w latach 2013/2014 – 691 uczniów, w 2014/2015 – 720 uczniów, 2015/2016 – 758 uczniów.

Tabela 5. Dane OPS dotyczące procedury Niebieskiej Karty.

Lp.	Wyszczególnienie	2011	2014	2015
1.	Liczba założonych Niebieskich Kart	1	21	12
2.	Liczba spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego	1	4	4
3.	Liczba spotkań grup roboczych	-	52	32

Tabela 6. Dane OPS dotyczące uczestnictwa dzieci w koloniach letnich.

Lp.	Wyszczególnienie	2011	2014	2015
1.	Kolonie organizowane przez GKRPA	6	6	6
2.	Kolonie organizowane przez Kuratorium Oświatowe	8	8	6
3.	Wypoczynek organizowany przez organizacje pozarządowe	-	24	28

Tabela 7. Dane OPS dotyczące pomocy w formie posiłków.

Lp.	Wyszczególnienie	2011	2014	2015 (30.09)
1.	Liczba osób korzystających z posiłków (ogółem)	170	181	173
2.	Liczba dzieci korzystających z posiłków	148	147	142
3.	Liczba rodzin	86	96	88

Zgodnie ze strategią rozwiązywania problemów społecznych gminy przyjętą na lata 2014-2024 ankietowani wskazali najistotniejsze problemy, na które powinna być skierowana największa pomoc instytucji na terenie gminy.

Za najważniejsze problemy w gminie, na podstawie Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Końskowola na lata 2014 – 2024, uznano:

1. Prowadzące do ubóstwa bezrobocie.
2. Uzależnienia (głównie od alkoholi i narkomanii).
3. Niewystarczające wsparcie bezrobotnych w prawidłowym funkcjonowaniu.
4. Niedostateczne wsparcie dzieci i młodzieży.
5. Trudna sytuacja życiowa rodzin.
6. niesprawnie działająca służba zdrowia.
7. Potrzeba pomocy osobom zagrożonym patologiami.

Monitorując sytuację rodzin z dziećmi z terenu naszej gminy oraz analizując zaprezentowane dane zdefiniowano następujące problemy i potrzeby:

1. Niedostateczna pomoc osobom i rodzinom, u których stwierdzono bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.
2. Niewystarczająca pomoc niepełnosprawnym i długotrwale chorym i ich rodzinom.
3. Mało skuteczna pomoc rodzinie w kształceniu i wszechstronnym rozwoju dzieci i młodzieży.
4. Niewystarczające wsparcie dzieci i rodzin dysfunkcyjnych.
5. Zagrożenia w procesie wychowania dzieci rodziców migrujących.
6. Zwiększające się problemy z właściwą opieką nad osobami starszymi.

Analiza SWOT

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> • Współpraca instytucji zajmujących się problematyką dzieci i młodzieży, • Dobra komunikacja pomiędzy pracownikami sfery samorządowej, a przedstawicielami sektora pozarządowego, • Aktywna działalność pracowników służb społecznych na rzecz pomocy dzieciom i młodzieży, • Wspieranie przez samorząd organizacji 	<ul style="list-style-type: none"> • Deficyt placówek resocjalizacyjnych dla nieletnich, domów dla samotnych matek oraz ośrodków wsparcia dla rodzin w kryzysie, • Nieodpowiednie warunki do prowadzenia skutecznej pracy socjalnej, • Niski poziom aktywności organizacji pozarządowych w poszukiwaniu środków pozabudżetowych,

<p>pozarządowych i grup nieformalnych pracujących na rzecz dzieci, młodzieży i rodziny,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Prowadzenie przez samorząd działań zapobiegających dysfunkcjom rodziny, • Wystarczająca opieka medyczna w szkołach. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak działań w zakresie upowszechniania idei wolontariatu wśród dzieci i młodzieży
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> • Włączenie się w akcje ogólnopolskie na rzecz dzieci, młodzieży i rodzin. • Realizacja rządowych programów osłonowych. • Powoływanie nowych organizacji pozarządowych na terenie gminy, • Członkostwo Polski w Unii Europejskiej szansą na poprawę polityki społecznej wobec dzieci, młodzieży i rodziny, • Prowadzenie przez instytucje działające na terenie gminy programów profilaktycznych. • Podnoszenie świadomości mieszkańców w kwestii wychowania dzieci i dbania o ich rozwój osobisty. 	<ul style="list-style-type: none"> • Brak środków na realizację proponowanych zadań. • Małe zainteresowanie młodzieży w braniu udziału w proponowanych przedsięwzięciach. • Brak ofert ze strony organizacji pozarządowych.

V. Cele i zadania programu

Istotnymi celami programu są:

1. Pomoc osobom i rodzinom, u których stwierdzono bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.
2. Pomoc niepełnosprawnym i długotrwale chorym i ich rodzinom.
3. Pomoc rodzinie w kształceniu i wszechstronnym rozwoju dzieci i młodzieży.
4. Wspieranie dzieci i rodzin dysfunkcyjnych.
5. Pomoc i opieka nad dziećmi rodziców migrujących.
6. Zabezpieczenie właściwej opieki nad osobami starszymi.

LP	CELE	ZADANIA	TERMIN REALIZACJI	REALIZATORZY	WSKAŹNIKI
1.	Pomoc osobom i rodzinom, u których stwierdzono bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych.	<ul style="list-style-type: none"> • Systematyczna praca socjalna z rodzinami z problemem opiekuńczo-wychowawczym. • Pomoc materialna dla rodzin pozostających w trudnej sytuacji ekonomicznej realizowana przez Ośrodek Pomocy Społecznej z systemu 	2016-2018	OPS, placówki szkolne,	<p>Liczba rodzin</p> <p>Ilość wypłaconych świadczeń</p>

		<p>pomocy społecznej i świadczeń rodzinnych.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pomoc w zakresie dożywiania. • Zapewnienie rodzinom z terenu gminy dostępu do pomocy pedagogicznej, psychologicznej, prawnej i medycznej. 			Ilość udzielonych porad
2.	Pomoc niepełnosprawnym i długotrwale chorym i ich rodzinom.	<ul style="list-style-type: none"> • Organizowanie obozów terapeutycznych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych • Organizowanie imprez okolicznościowych i integracyjnych dla dzieci z rodzin dysfunkcyjnych. • Udzielanie informacji o możliwościach udziału w turnusach rehabilitacyjnych. • Kierowanie osób na komisje orzekające o stopniu niepełnosprawności • Pomoc w umieszczeniu niepełnosprawnego członka rodziny w placówce zapewniającej prawidłową opiekę. 	2016-2018	OPS, ŚDS, GKRPA, SP ZOZ, Kościół	Liczba dzieci Ilość imprez
3.	Pomoc rodzinie w kształceniu i wszechstronnym rozwoju dzieci i młodzieży.	<ul style="list-style-type: none"> • Tworzenie sieci świetlic i klubów wiejskich, w tym środowiskowych, socjoterapeutycznych, opiekuńczo-wychowawczych, oferujących pomoc dzieciom z rodzin z trudnościami opiekuńczo-wychowawczymi poprzez: dożywianie, właściwą opiekę pedagogiczną, pomoc w rozwiązywaniu trudności szkolnych, możliwość konstruktywnego spędzania czasu wolnego, nabywanie przez dzieci różnych umiejętności społecznych koniecznych do samodzielnego funkcjonowania w dorosłym 	2016-2018	Placówki szkolne, samorząd lokalny, OPS, GOK	Ilość placówek

		<p>życiu.</p> <ul style="list-style-type: none"> •Rozwój zainteresowań dzieci i młodzieży. 			
4.	Wspieranie dzieci i rodzin dysfunkcyjnych	<ul style="list-style-type: none"> •Systematyczna współpraca z istniejącymi w powiecie jednostkami zapewniającymi opiekę dla dzieci. •Systematyczna współpraca z wymiarem sprawiedliwości właściwym ze względu na położenie gminy, w szczególności sądem rodzinnym oraz kuratorami sądowymi dla dzieci i młodzieży. •Współpraca z organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz dziecka i rodziny. •Organizowanie dla rodziców i ich dzieci różnych form edukacji z wykorzystaniem istniejącego systemu szkolnego. 	2016-2018	OPS, Sąd policja, organizacje pozarządowe, placówki oświatowe,	<p>Liczba zgłaszanych spraw</p> <p>Ilość spraw skierowanych do instytucji</p> <p>Liczba spotkań</p>
5.	Pomoc i opieka nad dziećmi rodziców migrujących	<ul style="list-style-type: none"> •Udzielanie wsparcia osobom samotnie wychowującym dzieci. •Monitorowanie sytuacji dzieci. •Wsparcie rodzin poprzez współpracę z asystentem rodziny. 	2016-2018	OPS, ŚDS, placówki oświatowe, Sąd, SPZOZ	Liczba rodzin
6.	Zabezpieczenie właściwej opieki nad osobami starszymi	<ul style="list-style-type: none"> •Monitorowanie sytuacji osób starszych i wspieranie działań zmierzających do zaspokojenia potrzeb seniorów. •Kierowanie do placówek zapewniających prawidłową opiekę •Zapewnienie opieki seniorom i osobom w wieku starym poprzez tworzenie grup wsparcia i klubów pobytu dziennego. 	2016 - 2018	OPS, SPZOZ, organizacje pozarządowe, Kościół, Policja	Liczba osób objętych wsparciem.

VII. Finansowanie i zmiany w Programie

Źródłem finansowania zadań wynikających z Gminnego programu wspierania rodziny są:

1. Środki własne Gminy i pozyskane na realizację programu.
2. Środki z budżetu OPS na realizację zadań ustawowych.
3. Środki przeznaczone na niektóre działania w ramach Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
4. Środki własne gminy przeznaczone na działania organizacji pozarządowych

VIII. Monitoring i ewaluacja

Monitoring będzie polegał na zbieraniu danych dotyczących zrealizowanych zadań w ramach Programu od podmiotów zaangażowanych w jego realizację przez koordynatora Programu - Ośrodek Pomocy Społecznej w Końskowoli, w celu oceniania, czy Program osiąga założone cele. Przedmiotem ewaluacji będzie skuteczność podejmowanych działań głównie w oparciu o analizę założonych wskaźników.

Dane uzyskane w wyniku monitoringu odpowiedzą na następujące pytania:

- Czy adresaci zapoznali się z programem i współuczestniczą w jego realizacji?
- Czy udało się zintegrować działania instytucji gminnych i jakie były formy współpracy?
- Jakie były trudności przy realizacji zadań programowych?
- Jakich zadań brakowało?
- Jakie nowe zadania należy uwzględnić w roku następnym?
- Co należy zmienić w programie?

IX. Sprawozdawczość i zmiany Programu

1. Raport z wykonania zadań zostanie przedłożony Radzie Gminy do dnia 31 marca roku następnego po roku, którego raport dotyczył.
2. Gminny program wspierania rodziny na lata 2016-2018 może być modyfikowany w uzasadnionych przypadkach związanych z zapobieganiem i rozwiązywaniem problemów dziecka i rodziny poprzez aneksy do programu.

Końskowola, dnia 2 marca 2016r.

PRZEWODNICZĄCY RADY
GMINY KOŃSKOWOLA

mgr inż. Mirosław Piotr Pustelnik